

Trinitatis søndag – prædiken til årsmøde for menighedsrådsmedlemmer- Nyborg Strand. 31. maj 2015

*725 Det dufter lysegrønt
435 Aleneste Gud
493 Gud Herren så til jorden ned
11 Nu takker alle Gud*

Den intense natlige samtale mellem Jesus og Nikodemus er at finde i et af de første kapitler af Johannesevangeliet.

Denne samtale indgår i en treklang af fortællinger, som alle tre og tilsammen fremhæver og karakteriserer væsentlige træk ved Jesu liv og forkyndelse.

De tre beretninger fortæller dermed også implicit noget om kristentro, og om det at være kirke og menighed i dag.

Efter at Jesus er trådt frem offentligt, og Johannes Døberen har døbt ham og talt ham frem som både Guds lam og Guds søn, og Jesus derpå har kaldet de første disciple, så følger en række fortællinger fra Jesu liv:

Den første er beretningen om brylluppet i Kanaen, hvor Jesus og hans mor er inviteret med. Dernæst følger historien om, hvordan Jesus går bersærk på tempelpladsen i Jerusalem, og han driver alle sælgerne ud fra pladsen. Og den tredje beretning er så samtalen mellem Jesus og Nikodemus i natten.

Det er tre historier om henholdsvis en fest, en strid og et møde.

Det er fortællinger, hvor Jesus både medvirker til, at fællesskab udbygges – det at han sørger for ny god vin til bryllupsfesten - og det modsatte at fællesskab nedbrydes, ved, at han opløser de handlendes og købmændenes fællesskab og dagligliv på tempelpladsen.

Jesus er endelig ikke blot fællesskabets og kollektivets mand - den, der kun forholder sig til en indbudt skare eller til en folkemængde - han er også den, som den enkelte kan opsøge og gå i dialog og samtale med. Den tredje beretning, fortællingen om Nikodemus, som en nat opsøger Jesus, er netop en sådan historie. Nikodemus opsøger Jesus i håb om at lære af ham om tilværelsens gåder og at finde svar hos ham på sine spørgsmål om Gud og livets mening.

Der er i disse tre indledningsfortællinger fra Jesu virke – i Johannesevangeliet - et vigtigt signal. Jesus, hans forkyndelse og handlinger, hans død og opstandelse, bygger både op og river ned. Jesus både former, nyskaber, afslører og åbenbarer hvem, vi er, og hvilket fællesskab, vi har med hinanden. Hans liv og ord er både ord til den enkelte og ord til det fællesskab, vi indgår i, og den kirke, vi er del af.

Festen og fordrivelsen

Lad os i dag opholde os lidt mere udførligt ved de tre fortællinger i Johannesevangeliets indledning og se, hvad de fortæller os og taler til os om tro, menighed og kirke.

Vinunderet i Kanaen står for evangelisten Johannes frem som det første tegn, peger frem på det, som skal ske med Jesu død og opstandelse. Men udover at pege frem på Johannesevangeliets slutning, så peger dette mirakel også på det liv og det fællesskab, som Jesus skaber. Jesus gør på alle måder vand til vin.

Vinunderet i Kanaen er for mig at se et stærkt tegn på det kristne fællesskab, og det, som former og danner kirke.

Menighedens fællesskab er som et bryllup - et bryllup mellem himmel og jord. Ikke pga. det, vi gør, men pga. Guds tilstedeværelse, pga. at Guds ord er blevet kød. Jesus er Guds ord midt i blandt os, og der, hvor han er og hvor hans Ånd er, der skabes kirke. Gud har sat himmel og jord i bevægelse for at være os nær.

Vi som menighed er så vel nærmest at regne som de skaffere, tjenere, som Jesus bød ved bryllupsfesten at fylde vand i karrene. Vi ser bunden i karrene, at vores kar er tomme, at der mangles vin, og vi er derfor også altid dem, der må bede om hjælp. Det kan vi gøre i enerum, men vi gør det også i fællesskab som menighed, for kristentro kan ikke blot nedskrives til en privatsag.

Det er en væsentlig del af det at være kirke, at vi forsamles, og at vi her forsamles i en mere eller mindre bevidst erkendelse af, at vi i vores skrøbelige liv har behov for hjælp. Vi kan ikke magte eller klare alting selv. Vi har hverken styrken eller indsigten dertil.

Kirken skal derfor altid være og forstå sig selv som et bedehus. Det minder den anden historie om, Jesus uddrivelse på tempelpladsen.

Jesus revser sælgerne og kræmmerne på tempelpladsen, for det har de glemte, siger han, ifølge en af de andre evangelister. "Mit hus skal kaldes et bedehus, men I gør det til en røverkule", siger han ifølge evangelisten Matthæus.

Men selv når Jesus således svinger pisken på tempelpladsen, jager duerne op, fårene til side, vælter boderne om og spidder os med sine hårde ord. Selv der midt i Jesu bersærkerang vil han jo først og fremmest have os til at se, at selv om der her hos os er en tid til at rive ned, så kommer han med det håb, som bygger op og det ord, som bygger nyt. Det er det, Jesus bringer med sit liv, et håb om opstandelse og evigt liv.

Det er også det, skriver evangelisten Johannes, som disciplene senere efter Jesu død husker fra den dag på tempelpladsen, hvor Jesus gik bersærk, at Jesus der havde talt om, at templets dage snart var talt, men samtidigt havde han jo så også talt om, at han ville rejse et nyt tempel på tre dage. Dette nye tempel er Jesu egen opstandelse, hans levende nærvær i ord og ånd lige her midt i blandt os.

Guds stadige nærvær og håbet, han bringer os, er det bærende. Det sætter alt andet i kirken i perspektiv. Alt, hvad vi gør, al vores snak i kirkelige sammenhænge - og det kan være nok så nødvendige diskussioner - om struktur og bureaukrati, om magtspredning, hvilken magt, der skal ligge hos menighedsråd, præster, provster, biskopper og minister, al vores snak om regneark og visioner, målsætninger og nøgletal. Alt det har sin tid og evangeliet sætter det heldigvis i det rette lys.

Al vores tale om kirke på landet, messefald og svigtende dåbstal, vores bekymringer for ældre og yngre og vores optagethed af at bringe evangeliet videre til kommende generationer er alt sammen vigtige emner, men hvor er det samtidigt både godt og velgørende, at Jesus svinger pisken og aldrig tillader os at blive stående i vores egne spørgsmål.

Vi skal have øje for det konkrete kirkeliv, kirkens bygninger, de ansatte, medlemmerne og det daglige liv i sognene og på de institutioner, som også har vores bevågenhed i kirken. Vi er givet en opgave, vi skal forkynde og lære, udbrede evangeliet. Men Jesus sætter med sine ord, sit virke, sit liv og sin død alligevel tingene i det rette perspektiv. "Vær ikke bekymrede", siger Jesus et sted. "Jeg gør vand til vin. Jeg er opstandelsen og livet".

Kirke og menighed er et fællesskab, som lever af den gode vin, det nærvær, Gud har lagt ind i verden. Et nærvær i ord og ånd, i kød og blod, i brød og vin. Et nærvær af Gud i kød og blod - et stærkt og kraftfuldt håb.

Samtalen mellem to

Samtalen i natten mellem Nicodemus og Jesus lægger så endnu et aspekt til det at være kirke og menighed. Vi skal som Nikodemus forvente alt i mødet med Guds ord. Det møder os med en alvor, og det er ord, som har eksistentiel nerve, om end vi næppe, lige som heller ikke Nikodemus, hverken forstår det hele eller det halve. Vores manglende forstand bliver i mødet med Jesu ord åbenlys. Se blot på Nikodemus, som kom med tillid til Jesus, men havde mere end svært ved at forstå, hvad han sagde om fødsel på ny og født af ånd. Hvordan skulle det ske? Og hvad ville det sige?

Nikodemus selv var endda ikke hvem som helst. Han var en farisæer, en skriftlærd, en respekteret mand medlem af jødernes råd.

Nikodemus dukker op tre gange i Johannesevangeliet. Første gang vi møder ham er denne nat, hvor han i det skjulte dukker op hos Jesus og fører denne samtale med ham. Anden gang er han en moderat stemme blandt jødiske fæller, som ønsker Jesus fængslet straks. "Vores lov dømmes da ikke et menneske, uden at man først har hørt på ham og fået rede på, hvad han gjort" (7,51), udtaler Nikodemus. Og sidste og tredje gang vi møder Nicodemus er efter Jesu død. Josef af Arimethea, som var discipel af Jesus og som får tilladelse til at tage Jesu døde krop ned fra korset og begrave ham får hjælp af Nicodemus til begravelse. Nicodemus kommer med de salver, som skal bruges til begravelsen, til at salve den døde, som skik var. En salve, en blanding af myrra og aloë.

Det samlede billede af Nicodemus er en mand, som står på sidelinjen af Jesu historie, som har øje for det særlige ved Jesus, ser nysgerrigt på ham, som har tillid til ham, ser med nysgerrighed og forundring på, har en fornemmelse af, at hos ham møder han noget væsentligt og sandt, at af ham kan han lære noget væsentligt, i ham en lærer af Gud. Men samtalen mellem Jesus og ham afslører så netop også, at han dybest set forstår meget lidt

Det væsentlige i samtalen mellem Jesus og Nicodemus er imidlertid, at den finder sted. "Han er af Gud, der er noget at hente her," tænker Nikodemus om Jesus. "Han bærer på en visdom, en nerve, som jeg kan have glæde af og som kan være med til at forklare mig noget eller måske bedre, som kan være med til at tydeliggøre den gåde, livet er".

Vi kan bede om at må have den samme tilgang til det ord, vi hører i kirken. At vi tager det alvorligt og møder det med tillid. For Guds ord kaster lys over vores liv. Han møder os med et ord, med en livsnerve, en visdom og sandhed, som må fylde os med undren. Her er mere end smukke filosofiske sentenser og livskloge poetiske visdomsord. Her er ordet blevet kød, hvad

betyder at Gud er gået i dialog med os i vores liv og i vores forståelse af tilværelsen og at han her kaster lys både over vores liv med hinanden men også i vores forståelse af os selv. Her får vi givet og bliver vi mindet om den opgave vi er givet i livet med hinanden, nemlig den at elske Guds og vores næste, at tage lytte og at tage ansvar i livet.

Det ske i Jesu navn. Amen